

WSE Arbeidsmarktcongres 2013

Impact pensioenhervorming
op de Belgische
arbeidsmarkt

Koen Hendrickx
Federaal Planbureau

plan.be

Overzicht

- 1. Beknopte inhoud hervormingen arbeidsmarkt
- 2. Modelleren middellange vs. lange termijn
- 3. Ex ante berekeningen
- 4. Impact op arbeidsaanbod / vervangingsvraag
- 5. Projectie arbeidsmarkt op MT
- 6. Recente observaties

1. Hervormingen arbeidsmarkt

- pensioenen / brugpensioenen ("SWT"):
 - optrekken minimumleeftijd
 - optrekken loopbaanvoorwaarde
 - uitdoving deeltijds brugpensioen
- stelsel TBS onderwijs: quasi uitdoving (Vlaamse gemeenschap)
- tijdskrediet / loopbaanonderbreking:
 - vermindering maximale duur
 - verhoging instapleeftijd eindeloopbaan
 - verhoging anciënniteitsvoorwaarde
- stelsel werkloosheid:
 - van wachtuitkeringen naar inschakelingsuitkeringen
 - sterkere degressiviteit werkloosheidsuitkeringen
 - verhoging bodemleeftijd anciënniteitstoelage

2. Modelling

- **MT: macrosectoraal vraaggeleid model**
 - arbeidsaanbod exogeen (module buiten model; projectie per cohorte)
 - binnenlandse vraag volgt uit beschikbaar inkomen
 - arbeidsvolume volgt uit productieblok, vraaggedetermineerd
 - werkgelegenheid volgt uit projectie arbeidsvolume en gemiddelde arbeidsduur
 - werkloosheid als saldo
 - terugkoppeling werkloosheidsevolutie op loonvorming
 - p.m. loonvorming niet direct beïnvloed door wijzigingen in de vervangingsratio
- **LT: aanbodgeleide groei**
 - gegeven hypothese structurele werkloosheidsgraad, productiviteitsgroei en demografische vooruitzichten
 - hogere activiteitsgraad vertaalt zich in hogere werkgelegenheidsgraad / BBP-groei

3. Ex ante berekeningen

- pensioenen / brugpensioenen ("SWT"): effect op activiteitsgraden
- stelsel TBS onderwijs: effect op activiteitsgraden
- tijdskrediet / loopbaanonderbreking:
 - effect op uitkeringsgerechtigden
 - effect op gemiddelde arbeidsduur per bedrijfstak (deeltijds stelsel)
 - effect op activiteitsgraden (voltijds stelsel)
- stelsel werkloosheid:
 - effect op gemiddelde uitkering
 - effect op activiteitsgraden (wachtuitkeringen)

4. Impact op arbeidsaanbod

Per leeftijdsklasse (t.o.v. situatie ongewijzigd beleid)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
In duizenden personen	1.3	10.2	21.2	34.7	50.5	57.6
15 tot 54 jaar	-0.4	-0.3	-0.6	-9.7	-9.7	-9.7
55 tot 59 jaar	1.7	4.0	7.3	15.5	21.0	21.4
60 tot 64 jaar	0.0	6.6	14.6	28.9	39.2	45.9
Op de activiteitsgraad (in ppt)	0.0	0.1	0.3	0.5	0.7	0.8
15 tot 54 jaar	0.0	0.0	0.0	-0.2	-0.2	-0.2
55 tot 59 jaar	0.2	0.5	1.0	2.0	2.7	2.7
60 tot 64 jaar	0.0	1.0	2.2	4.3	5.7	6.6

4. Impact op arbeidsaanbod (vervolg)

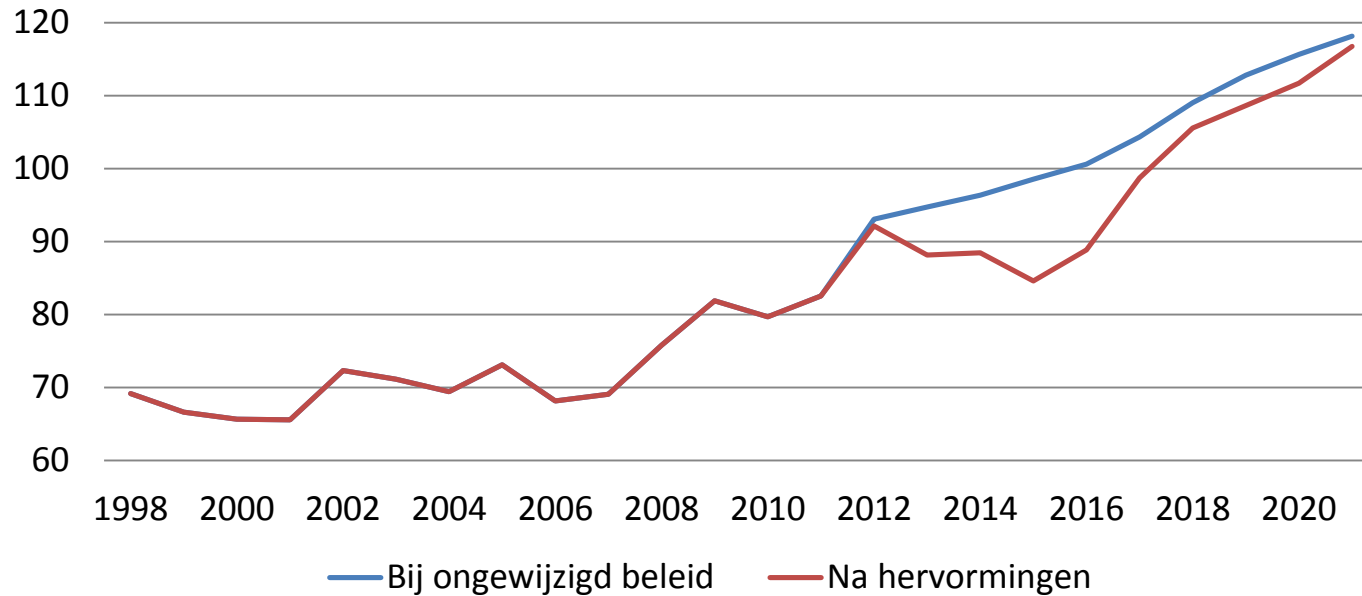
Per geslacht (t.o.v. situatie ongewijzigd beleid)						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
In duizenden personen	1.3	10.2	21.2	34.7	50.5	57.6
Mannen	0.3	4.4	9.0	18.1	26.5	29.5
Vrouwen	1.0	5.8	12.2	16.6	24.0	28.1
Op de activiteitsgraad (in ppt)	0.0	0.1	0.3	0.5	0.7	0.8
Mannen	0.0	0.1	0.2	0.5	0.7	0.8
Vrouwen	0.0	0.2	0.3	0.5	0.7	0.8

4. Impact op arbeidsaanbod (vervolg)

Per gewest (t.o.v. situatie ongewijzigd beleid)						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
In duizenden personen	1.3	10.2	21.2	34.7	50.5	57.6
Brussels Hoofdst. Gewest	-0.1	0.4	1.3	1.6	2.6	3.0
Vlaams gewest	2.0	8.7	15.4	27.8	37.5	42.5
Waals gewest	-0.6	1.1	4.5	5.3	10.3	12.1
Op de activiteitsgraad (in ppt)	0.0	0.1	0.3	0.5	0.7	0.8
Brussels Hoofdst. Gewest	0.0	0.1	0.2	0.2	0.3	0.4
Vlaams gewest	0.0	0.2	0.4	0.7	0.9	1.0
Waals gewest	0.0	0.0	0.2	0.2	0.4	0.5

4. Impact op vervangingsvraag

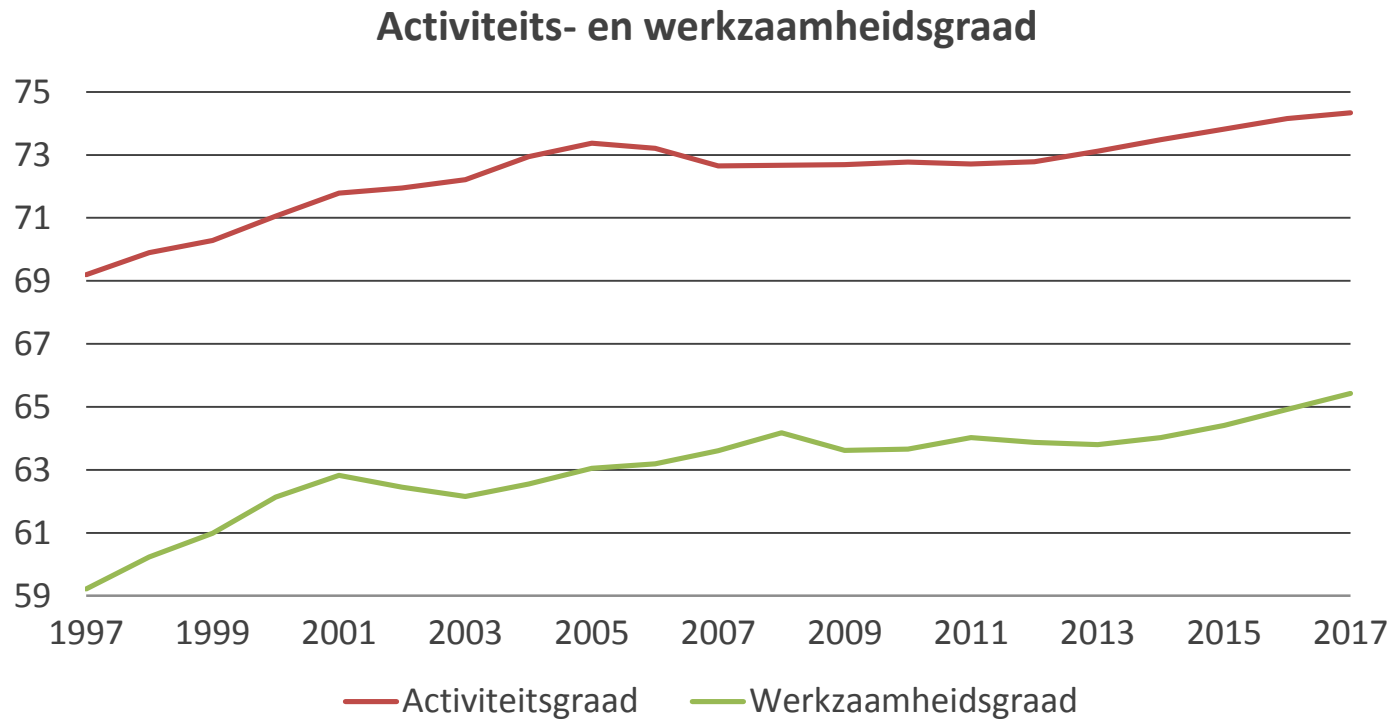
Vervangingsvraag (uitstroom arbeidsmarkt op 50 jaar en meer; duizenden)

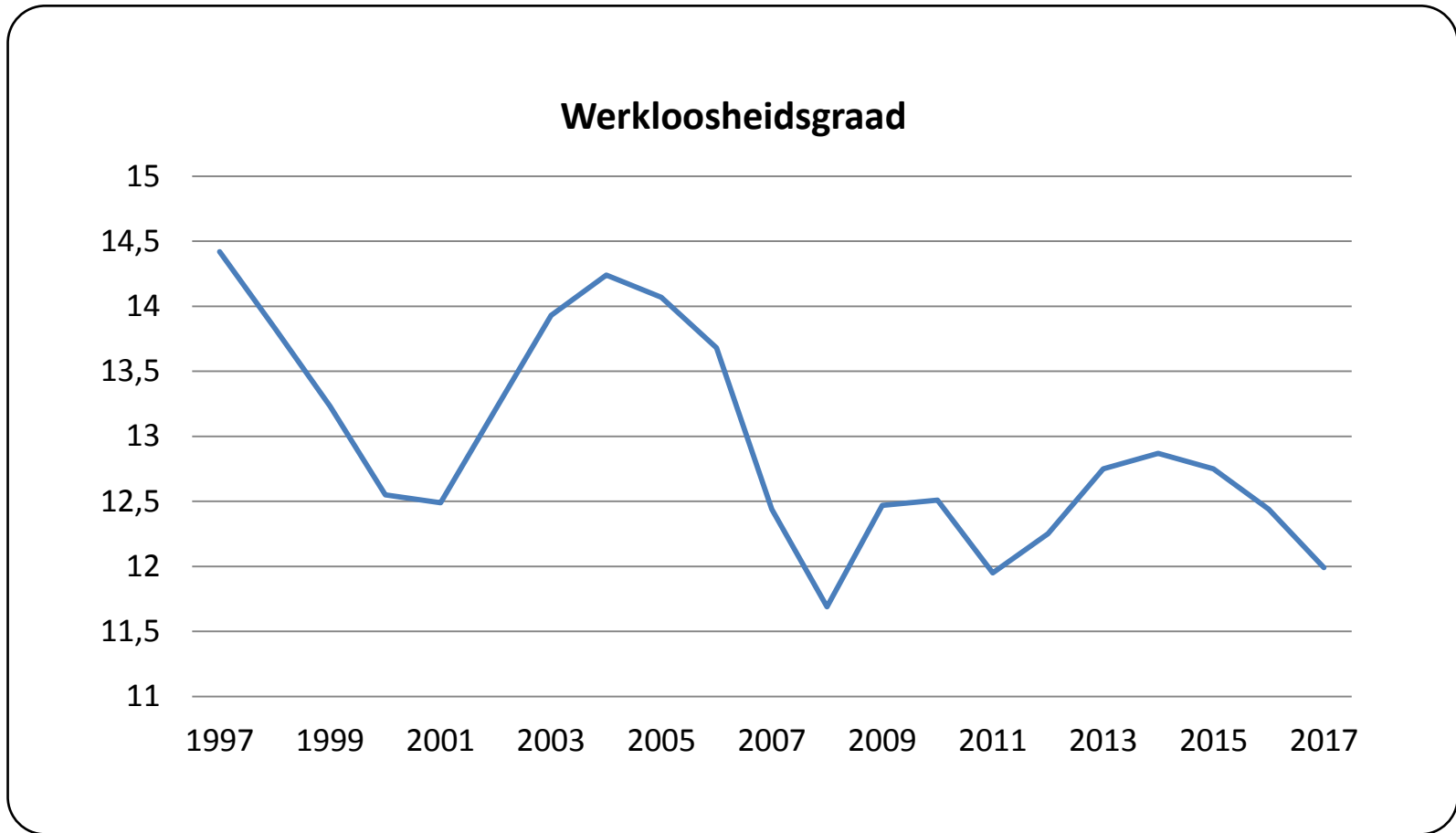
5. MT-projectie arbeidsmarkt

Arbeidsmarktgrootheden; periodeverschillen; duizenden personen				
	11-05	17-11	14-11	17-14
Bevolking op arbeidsleeftijd	348	166	89	77
Beroepsbevolking def. FPB	207	241	120	121
Werkende bevolking	290	210	56	154
Werkloosheid def. FPB, waarvan:	-82	31	64	-33
- met uitkering	-81	-20	24	-44
- zonder uitkering	-1	51	40	11

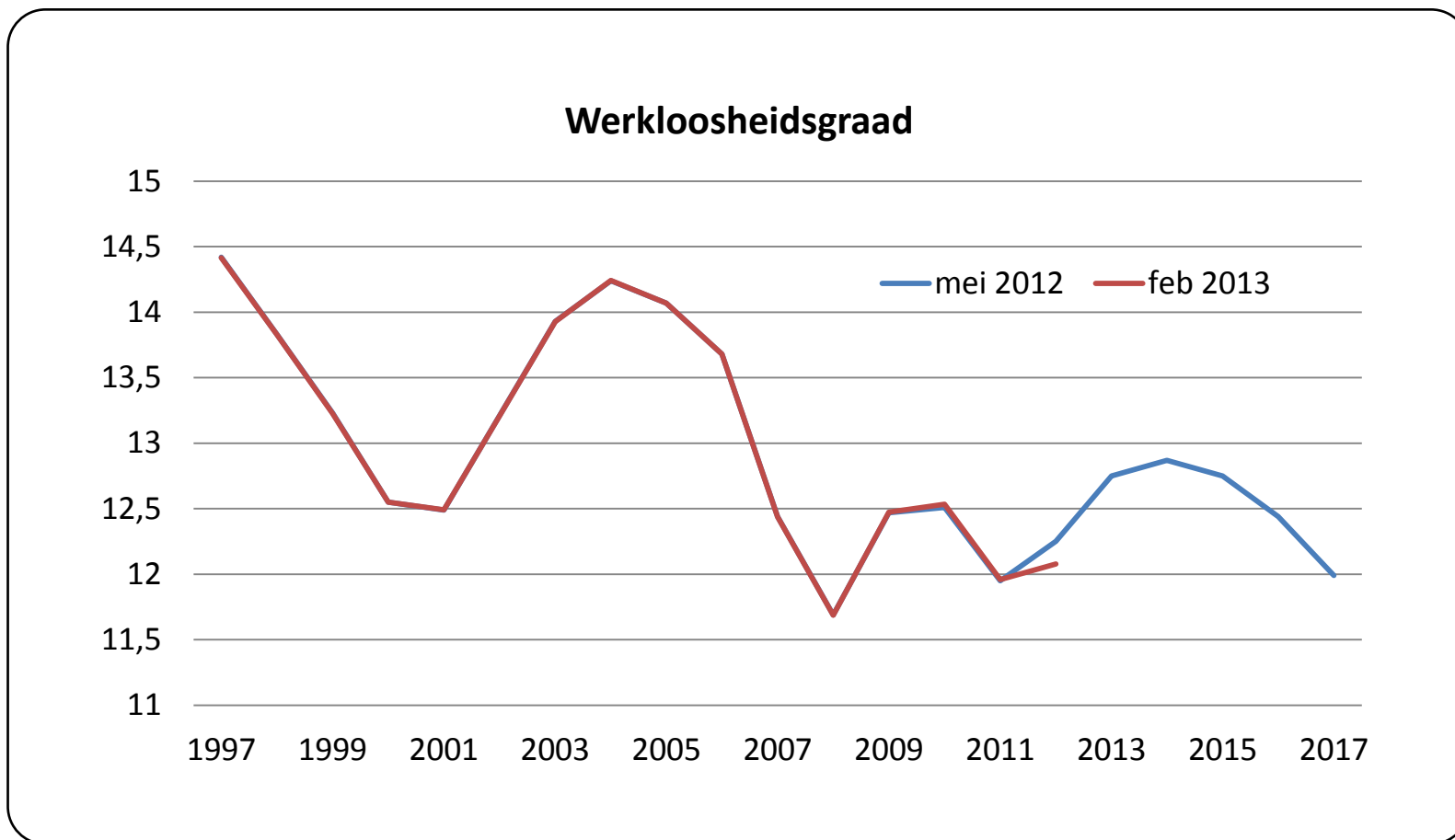
5. MT-projectie arbeidsmarkt (vervolg)

5. MT-projectie arbeidsmarkt (vervolg)

6. Recente observaties

6. Recente observaties (vervolg)

